

Wstęp

Zadaniem szkoły jest nie tylko przekazanie uczniom pewnego zakresu wiadomości (nauczanie), ale także przedstawianie i wpajanie wybranych wzorców i standardów w celu zapewnienia pełnego rozwoju osobowości i przyswajania umiejętności życia w społeczeństwie (wychowanie).

Szkolny program wychowawczy jest uporządkowanym opisem celów i działań odnoszących się do funkcjonowania szkoły w aspekcie wychowania. Znajdują w nim odzwierciedlenie takie problemy naszych uczniów jak: adaptacja w nowym otoczeniu, eksperymentowanie z nikotyną, alkoholem lub innymi środkami uzależniającymi, przeżywanie silnych napięć emocjonalnych i stresów (np. związanych ze zmianami rozwojowymi okresu dorastania), zaniedbania uczuciowe i wychowawcze, konflikty w rodzinie.

Program profilaktyczny stanowi uzupełnienie programu wychowawczego szkoły. Podczas gdy wychowanie rozumiemy jako proces wspomagania dziecka w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie możliwie pełnej dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej, profilaktyka powinna pomóc dziecku w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczyć i likwidować czynniki niekorzystne dla życia i zdrowia dziecka. Sytuacja uczniów naszej szkoły jest szczególnie trudna. Braki w intelektualnym i emocjonalnym rozwoju sprzyjają powstawaniu u nich trudności adaptacyjnych. Podatność dzieci na wpływy zewnętrzne uzasadnia potrzebę podejmowania szczególnie intensywnych działań profilaktycznych.

Wyściowe założenia szkolnego programu profilaktyki mieszczą się:

- w szkolnym programie wychowania,
- w szkolnym programie nauczania,
- w wewnętrznym systemie oceniania.

Dla osiągnięcia właściwych efektów, podejmujemy działania, zmierzające do:

- wprowadzenia spójnego, jasnego i zrozumiałego systemu zasad praw szkolnych, które nie tylko są zapisane, ale są też przestrzegane i realizowane przez wszystkich uczestników szkolnego życia: przez dorosłych i przez uczniów,
- stworzenia systemu komunikacji pomiędzy uczestnikami życia szkolnego,
- stworzenie i upowszechnienie hierarchii wartości i systemu wzorców, którymi należy się w życiu kierować,
- mówienia i dyskusowania o problemach i zagrożeniach, ale też o szansach i możliwościach jakie niesie ze sobą dzisiejszy pozaszkolny świat,
- wykreowania w szkole atrakcyjnego, wartego zainteresowania świata,
- stworzenia świata bezpiecznego dla każdego.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

Spis treści:

- I. Wprowadzenie
- II. Główne cele szkoły
- III. Szczegółowe cele szkoły
- IV. Cele edukacyjne i wychowawcze na poszczególnych etapach kształcenia
- V. Zadania wychowawcze szkoły o strategia ich realizacji
- VI. Rodzice w szkolnym programie wychowawczym
- VII. Uwagi końcowe

Wprowadzenie

Program wychowawczy zawiera całościowy opis zadań wychowawczych, których realizacji podejmuje się Zespół Szkół Specjalnych w Opolu. Jest on jednocześnie załącznikiem do Statutu Szkoły (rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001r. z późn. zmianami).

Uchwaliła go Rada Pedagogiczna, po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

Program opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli przy współudziale rodziców.

GŁÓWNE CELE SZKOŁY:

- I. PRZYGOTOWANIE DO ŻYCIA,
AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO
UCZESTNICTWA W SPOŁECZEŃSTWIE,
- II. KSZTAŁTOWANIE ŚWIADOMEJ
I WRAŻLIWEJ POSTAWY MŁODEGO
CZŁOWIEKA UKIERUNKOWANEJ NA SIEBIE
I POTRZEBY INNYCH.
- III. ROZWIJANIE ZDOLNOŚCI
DO ROZPOZNAWANIA WARTOŚCI
MORALNYCH I ICH HIERARCHII,
DOKONYWANIA WYBORÓW I DAŻENIA
DO POGŁĘBIANIA WŁASNEGO ROZWOJU.

SZCZEGÓŁOWE CELE SZKOŁY:

Ad I.

1. Umożliwienie dziecku łagodnego przejścia przez kolejne etapy rozwojowe w pełnieniu zadań, działań i ról wynikających z podjęcia nauki szkolnej.
2. Wspomaganie w rozwijaniu umiejętności służących zdobywaniu wiedzy i postaw.
3. Stwarzanie warunków umożliwiających poznanie świata w jego jedności i złożoności.
4. Rozwijanie świadomości w pełnieniu zadań i ról społecznych, odpowiedzialności za siebie i innych.
5. Kształtowanie aktywnej postawy kultywowania tradycji naszego regionu i kraju.
6. Wyposażenie w umiejętności przydatne do życia w grupie.

Ad II.

1. Angażowanie do twórczego i aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły.
2. Kształcenie umiejętności nawiązywania i utrzymywania poprawnych kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi.
3. Rozwijanie postawy tolerancji i akceptacji wobec osób niepełnosprawnych i odmiennych kulturowo.
4. Wspieranie potencjału tkwiącego w uczniu i zespole klasowym, rozwijanie zainteresowań i zdolności.
5. Rozwijanie postawy ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie.

Ad III.

1. Przekazywanie wartości ogólnoludzkich, sprzyjających kształtowaniu światopoglądu duchowego i kulturowego.
2. Wyposażenie w umiejętności sprzyjające przeciwstawianiu się złu, zagrożeniom i patologii.
3. Kształtowanie umiejętności wykorzystywania w życiu doświadczeń zdobytych w szkole i poza nią.

CELE EDUKACYJNE I WYCHOWAWCZE NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH KSZTAŁCENIA

I ETAP EDUKACYJNY (kształcenie zintegrowane klasy I-III)

Cele edukacyjne:

1. Towarzyszenie dziecku w nabywaniu i rozwijaniu umiejętności wypowiedzenia się, czytania, pisania, wykonywania działań arytmetycznych, z uwzględnieniem jego predyspozycji i tempa rozwoju.
2. Nabywanie przez ucznia poczucia kompetencji i własnej sprawności w samodzielnym funkcjonowaniu.
3. Stwarzanie sytuacji wspomagających rozwój własnej aktywności dziecka.
4. Rozbudzanie zainteresowań najbliższym środowiskiem społecznym i przyrodniczym.

Cele wychowawcze:

1. Wdrażanie w zasady i reguły bycia w grupie.
2. Budowanie pozytywnych relacji w grupie rówieśniczej (poznawanie siebie, poznawanie innych i wzajemne współistnienie).
3. Uczenie rozpoznawania własnych uczuć w różnych sytuacjach i rozumienia uczuć innych.
4. Kształcenie zaradności i samodzielności w dbaniu o własne zdrowie.

II ETAP EDUKACYJNY (klasy IV – VI)

Cele edukacyjne:

1. Przygotowanie ucznia do bardziej dojrzałego i uporządkowanego rozumienia świata.
2. Kształcenie umiejętności swobodnego wypowiedzania się i rozumienia podstawowych symboli i znaków umownych.
3. Wdrażanie do formułowania własnych opinii i wypowiedzi ze świadomością celu oraz argumentowania własnego stanowiska.
4. Uczenie dokonywania analizy, syntezy i adekwatnej oceny sytuacji.
5. Przygotowanie do poszukiwania źródeł informacji i korzystania z nich w praktyce.
6. Przygotowanie do pełnienia ról społecznych (w rodzinie, społeczeństwie).

Cele wychowawcze:

1. Kształcenie ciekawości poznawczej i motywowania do dalszego uczenia się.
2. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie (świadomość skutków własnego zachowania).
3. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych (radzenie sobie z sytuacjami wymagającymi dokonywania wyborów, dobrej komunikacji i adekwatnej oceny własnych możliwości).
4. Kreowanie postawy prozdrowotnej, promującej zdrowy styl życia.

III ETAP EDUKACYJNY (klasy I – III gimnazjum)

Cele edukacyjne:

1. Wprowadzanie ucznia w świat nauki poprzez poznanie języka, pojęć, twierdzeń i metod właściwych dla wybranych dyscyplin naukowych na poziomie umożliwiającym dalsze kształcenie.
2. Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia.
3. Wprowadzanie ucznia w świat kultury i sztuki.
4. Rozwijanie umiejętności społecznych przez zdobywanie prawidłowych doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej.

Cele wychowawcze:

1. Rozwijanie umiejętności podejmowania odpowiedzialności za postępowanie własne i swój udział w pracach grupy.
2. Kształcenie rozumienia motywów zachowań rówieśników i rozwijanie kontroli własnych reakcji emocjonalnych.
3. Wyrabianie postawy właściwego zachowania się w różnych sytuacjach pozaszkolnych i pozadomowych (np. kino, teatr, muzeum, wycieczki itp.).
4. Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra i zła, trafnego dokonywania wyborów i zachowania adekwatnego do sytuacji.

SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY

Cele edukacyjne:

1. Rozwijanie umiejętności społecznych, kształtowanie zachowań zgodnych z zasadami akceptowanymi przez ogół społeczeństwa.
2. Wdrażanie do pełnienia określonych ról społecznych.
3. Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.

Cele wychowawcze:

1. Rozwijanie umiejętności planowania i przewidywania następstw swego postępowania.
2. Wyrabianie umiejętności radzenia sobie ze stresem, rozwijanie kontroli własnych reakcji emocjonalnych.
3. Kształcenie umiejętności akceptowania własnej niepełnosprawności oraz akcentowania swoich mocnych stron.
4. Uświadamianie jak ważne w osiągnięciu celów są współpraca i współdziałanie w zespole.

ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY I STRATEGIA ICH REALIZACJI

I. Wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów

1. Stwarzanie sytuacji umożliwiającej rozwój kulturalny uczniów poprzez wyjścia do kina, teatru, muzeum, galerii, do filharmonii itp.
2. Wyzwalanie aktywności dziecka (czynności samoobsługowe, przygotowanie oraz kulturalne spożywanie posiłków, umiejętność zachowania się w miejscach użyteczności publicznej).
3. Prezentacja wytworów i dorobku artystycznego na forum klasy, szkoły, miasta.
4. Organizowanie konkursów mobilizujących do kulturalnego zachowania na co dzień.

II. Wyrabianie świadomej i twórczej postawy wobec własnej drogi rozwoju

1. Kształtowanie i podnoszenie własnej wartości poprzez:
 - udział w konkursach i olimpiadach specjalnych na różnych szczeblach,
 - prezentacja osiągnięć uczniów (wystawy, gazetka szkolna, galeria itp.),
 - stała szkolna ekspozycja prac i osiągnięć uczniów,
 - organizowanie wewnętrznych konkursów: czytelniczych, wiedzy o mieście i kraju, o patronie szkoły itp.,
2. Przygotowanie do pełnienia ról społecznych poprzez pogadanki, prelekcje, powierzanie opieki uczniom starszym nad młodszymi, mniej sprawnymi (podczas wycieczek, wyjść, zajęć szkolnych).
3. Aktywny udział uczniów w imprezach i uroczystościach integracyjnych.

III. Kształtowanie postaw poszanowania polskiego dziedzictwa kulturowego przy otwarciu na wartości kultur Europy

1. Wdrażanie uczniów do roli odbiorcy kultury poprzez uczestnictwo w seansach filmowych, teatralnych, w lekcjach muzealnych, w wystawach, koncertach itp.
2. Kształtowanie szacunku i poczucia dumy z własnej rodziny, jej korzeni, tradycje rodzinne.
3. Przybliżanie kultury regionu i całego kraju poprzez: pogadanki, konkursy, wystawy, wycieczki, gazetki, spotkania z ciekawymi ludźmi itp.
4. Kształtowanie postawy tolerancji wobec innych kultur.
5. Wdrażanie do kultywowania rocznic i tradycji szkolnych.

6. Organizowanie imprez integracyjnych.
7. Dbanie o czystość języka polskiego.

I. Integracja w kształceniu i wychowaniu

1. Prezentacja własnych osiągnięć na forum społecznym.
2. Współpraca ze środowiskiem pozaszkolnym.
3. Organizowanie obozów rehabilitacyjnych, zielonych szkół, wycieczek.
4. Podejmowanie działań w kierunku integracji dziecka w jego środowisku rodzinnym.
5. Dążenie do zintegrowania rodziców uczniów szkoły.

IV. Działania profilaktyczne szkoły zmierzające do przeciwdziałania złu

1. Realizowanie wspólnych zasad w postępowaniu wobec uczniów przejawiających problemowe zachowania.
2. Wzbogacanie form i metod pracy z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze.
3. Propagowanie zasad kulturalnego zachowania się.
4. Organizowanie imprez klasowych, międzyklasowych, ogólnoszkolnych celem ukazania dzieciom różnych form i możliwości spędzania wolnego czasu.
5. Angażowanie możliwie wszystkich uczniów w życie społeczne klasy i szkoły.
6. Realizowanie programów profilaktycznych.
7. Wdrażanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych i organizacjach uczniowskich.
8. Stała współpraca z kuratorami sądowymi, PPP, Sądem dla Nieletnich, policją, celem zwiększenia efektywności działań profilaktycznych i resocjalizacyjnych.

II. Współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym

1. Aktywne włączanie się w działalność charytatywną organizacji pozaszkolnych oraz w inne akcje organizowane na rzecz różnych środowisk.
2. Organizowanie wycieczek do zakładów pracy.
3. Integracja z innymi szkołami.
4. Udostępnianie pomieszczeń szkolnych dla szerszego środowiska.
5. Organizowanie uroczystości szkolnych dla społeczności lokalnej.
6. Pozyskiwanie sponsorów na rzecz szkoły.

III. Propagowanie idei samorządności

1. Zapoznavanie uczniów z ich prawami i obowiązkami.
2. Wspieranie pomysłów uczniów i pozyskiwanie sojuszników do ich realizacji.

3. Przeprowadzanie wyborów samorządowych w szkole.
4. Czynny udział uczniów w organizowaniu życia szkoły.
5. Zachęcanie uczniów do działań w kierunku organizowania samopomocy koleżeńskiej.
6. Propagowanie działań uczniów i szkoły poprzez redagowanie gazetki szkolnej, wystawy prac uczniów, konkursy, zawody sportowe, występy artystyczne zarówno w szkole jak i poza szkołą itp.

IV. Promocja zdrowego stylu życia

1. Poznawanie w praktyce zdrowego żywienia, wskazywanie szkodliwego działania niektórych produktów spożywczych na organizm człowieka.
2. Uświadamianie wartości zdrowego życia oraz potrzeby troszczenia się o siebie.
3. Uczenie podstawowych zasad higieny osobistej.
4. Wskazywanie sposobów ustrzeżenia się przed chorobami zakaźnymi.
5. Wdrażanie uczniów do bezpiecznego spędzania czasu wolnego.
6. Uświadamianie zagrożeń i niebezpieczeństw wynikających z sięgania po papierosy, alkohol, narkotyki. Wskazywanie wpływu substancji uzależniających na organizm człowieka, szczególnie w okresie dojrzewania.
7. Przekazywanie wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
8. Poznawanie sposobów zachowania się w kontakcie ze środkami niebezpiecznymi, toksycznymi.
9. Zapoznanie z obowiązującymi na terenie szkoły przepisami BHP i p. poż. (zachowanie w czasie zagrożeń).

Szkoła zatrudnia pedagoga, którego zadaniem m. in. jest:

- umiejętne diagnozowanie problemów wychowawczych szkoły,
- koordynowanie i monitorowanie przebiegu realizacji programów profilaktycznego i wychowawczego szkoły,
- wspieranie wychowawcy i pozostałych pracowników w realizacji zadań profilaktycznych i wychowawczych wynikających z planu wychowawczego szkoły; motywowanie kadry do doskonalenia swoich umiejętności w zakresie pracy z uczniami,
- udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu rady pedagogicznej,
- prowadzenie przedsięwzięć o charakterze szkoleniowym dla różnych grup odbiorców,
- praca indywidualna i grupowa z uczniami i rodzicami,
- ewaluacja realizacji planu wychowawczego szkoły.

oraz psychologa, do zadań którego należy:

- współdziałanie w diagnozowaniu potrzeb środowiska uczniów, rodziców i nauczycieli oraz w diagnozowaniu rzeczywistych problemów występujących na terenie szkoły (problemy dzieci i młodzieży przejawiane w zachowaniu uczniów, problemy edukacyjne, wychowawcze, problemy zgłaszane przez rodziców).

Szkoła prowadzi świetlicę szkolną, która wspiera nauczycieli w ich pracy wychowawczej.

Zadania wychowawcze szkoły prowadzone są przy współpracy z instytucjami, w szczególności:

- z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Opolu,
- samorządem lokalnym,
- policją,
- parafią,
- Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Opolu,
- Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej,
- Teatrem opolskim,
- i innymi, zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem.

W miarę istniejących potrzeb i zainteresowań uczniów organizowane są zajęcia pozalekcyjne.

RODZICE W SZKOLNYM PROGRAMIE WYCHOWAWCZYM

Szkoła ściśle współpracuje z rodzicami:

- Współdziałają oni w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły (statut szkoły, szkolny program wychowawczy, klasowy program wychowawczy, terminarz i tematyka spotkań klasowych).
- Angażują się w różne formy współpracy indywidualnej wynikające z bieżących potrzeb.
- Biorą udział w dokonywaniu ewaluacji pracy profilaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkoły poprzez wyrażanie opinii o szkole.

Szkoła oczekuje aby rodzice współpracowali przy organizacji imprez szkolnych i klasowych, inspirowali uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły, wspierali wychowawcę, nauczycieli i dyrekcję szkoły w ich działaniach wychowawczych, dbali o odpowiedni strój i wygląd dziecka.

UWAGI KOŃCOWE

Nauczyciele powinni dążyć do wszechstronnego rozwoju ucznia jako nadrzędnego celu pracy edukacyjnej.

Edukacja szkolna polega na harmonijnej realizacji przez nauczycieli zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wychowania.

Zadania te tworzą wzajemnie uzupełniające się i równorzędne wymiary pracy każdego nauczyciela.

Wszystkie poczynania dydaktyczne i wychowawcze powinny uwzględnić potrzeby naszych uczniów i opinie rodziców.

Realizację szkolnego programu wychowawczego wspomagają:

- Szkolny Program Profilaktyczny,
- Klasowe programy wychowawcze,
- Strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży przejawiającej zachowania agresywne i zagrożonych uzależnieniem,
- Program profilaktyki dla uczniów z upośledzeniem umiarkowanym i znacznym uczęszczających do gimnazjum (opracowany przez A. Rajcę nr GS 7/2005).

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

*„Wulgarny język nie musi być oznaką agresji.
Może wynikać ze strachu przed światem”*

*psychoterapeuta
dr medycyny Cezary Żechowski*

Wstęp

Dzieci, które nie odnoszą sukcesów w szkole, pozbawione pochwał nauczycieli, rodziców, wyrabiają o sobie negatywne zdanie. Są często adresatem wyzwisk, niewybrednych epitetów. Głęboko przeżywają odrzucenie społeczne, lękają się, wstydzą, gniewają. Próbuje walczyć: buntują się, uciekają z lekcji, wagarują, co powoduje kary. Inne wycofują się, zamykają w apatii i bierności. Ale wszystkie uciekają od sytuacji z których wynika, że są gorsze od innych.

Dziecko powinna cechować wiara we własne siły, powinny traktować problemy jakie niesie życie, nie jako zagrożenie, ale wyzwanie, z którym potrafią sobie poradzić.

- Odbudować lub wypracować utracone przez ucznia zaufanie do dorosłych w domu i w szkole,
- wytworzyć atmosferę wzajemnej bliskości kontaktów z nauczycielem i kolegami,
- umożliwić osiągnięcie sukcesów w dowolnej dziedzinie życia szkoły,
- przywracać wiarę we własne możliwości, zapobiegać powstawaniu niepowodzeń szkolnych,
- zwiększać samoświadomość i dojrzałość społeczną uczniów

to podstawowe kierunki ku którym zmierzamy realizując nasz szkolny program profilaktyczny.

Punktem wyjścia do skonstruowania szkolnego programu profilaktyki była diagnoza zagrożeń ucznia w szkole:

- końcoworoczna analiza danych statystycznych,
- obserwacje,
- badania ankietowe przeprowadzone w kwietniu 2005 roku przez KM policji w Opolu ukierunkowane na bezpieczeństwo dziecka w szkole i w domu,
- badania ankietowe wśród uczniów klas II i III gimnazjum dotyczące narkotyków, przeprowadzone w marcu 2005 roku,
- badania socjometryczne prowadzone przez wychowawców klas gimnazjalnych,

wskazały obszary problemowe:

- złe oceny,
- ucieczki ze szkoły,
- wagary,

- konflikty rówieśnicze,
- agresywne zachowania,
- papierosy, alkohol, narkotyki.

Obiektem działań profilaktycznym jest całe środowisko szkolne: uczniowie, nauczyciele, rodzice i pracownicy szkoły. Zakładamy realizację celów poprzez wykorzystanie strategii:

- informacyjnych,
- edukacyjnych,
- działań alternatywnych,
- wczesnej interwencji.

PODSTAWOWE CELE PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

- Budowanie (zarówno w szkole jak i w rodzinie) klimatu zaspokajającego potrzeby miłości, bezpieczeństwa i akceptacji.
- Budowanie pozytywnego stosunku do siebie i innych oraz postawy otwartości.
- Budowanie prawidłowych relacji między uczniami a rodzicami i nauczycielami.
- Obniżenie poziomu lęku przed mówieniem o sobie i budowanie poczucia podmiotowości.
- Rozwijanie u uczniów postawy szacunku i zaufania w stosunku do nauczycieli i personelu technicznego, jako osób mogących udzielić wsparcia w problemach wydarzających się na terenie szkoły.
- Wzmacnianie uczniów z rodzin dysfunkcyjnych przez udzielanie im wsparcia i uczenie umiejętności, których trudno jest się nauczyć w rodzinie.
- Promowanie postawy zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.
- Kształtowanie prawidłowych przekonań normatywnych dotyczących picia alkoholu, palenia papierosów i innych środków odurzających.
- Przybliżenie uczniom informacji na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.
- Ukazanie potrzeby kontaktu z zaufanymi dorosłymi w sytuacjach zagrożenia własnego lub zagrożenia innych dzieci uzależnieniem.
- Pomoc rodzinie w prawidłowym pełnieniu funkcji wychowawczej.

REALIZATORZY PROGRAMU I ICH ZADANIA

Dyrekcja szkoły:

- tworzy warunki dla wdrażania i upowszechniania kultury i świadomości prawnej wśród uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników szkoły,
- podejmuje kroki związane z kontrolą i usuwaniem przyczyn wywołujących niepowodzenia szkolne i zaburzenia w zachowaniu uczniów. Inspiruje organizacje różnych form wyrównywania i kompensacji tych niepowodzeń,
- zabezpiecza warunki bazowe i organizacyjne dla prowadzenia pracy szkoły w zakresie profilaktyki,
- współpracuje z instytucjami i organizacjami pozaszkolnymi, które w swej działalności podejmują problemy związane z ochroną młodzieży przed demoralizacją,
- czuwa nad prawidłową realizacją zadań szkoły w zakresie profilaktyki.

Pedagog szkoły:

- prowadzi diagnozę problemu,
- współpracuje z instytucjami i organizacjami zajmującymi się ochroną dzieci i młodzieży przed demoralizacją,
- inicjuje podejmowanie na zebraniach rady pedagogicznej i spotkaniach z rodzicami, tematyki psychologicznej, pedagogicznej i prawnej związanej z problemami rozwojowymi dzieci i młodzieży,
- czuwa nad rozwijaniem różnych form przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wśród uczniów,
- uczestnicząc w pracach zespołu wychowawczego sporządza analizy stanu zagrożenia uczniów społecznym niedostosowaniem i przedstawia je na posiedzeniach rady pedagogicznej.

Psycholog szkolny:

- realizuje programy profilaktyczno – wychowawcze,
- współdziała w diagnozowaniu potrzeb środowiska uczniów, rodziców i nauczycieli oraz w diagnozowaniu rzeczywistych problemów występujących na terenie szkoły (problemy dzieci i młodzieży przejawiane w zachowaniach uczniów, problemy edukacyjne, wychowawcze, problemy zgłaszane przez rodziców).

Wychowawca klasy:

- koordynuje klasowy program profilaktyczny,
- organizuje celowe spotkania z rodzicami,
- pozyskuje materiały i środki dydaktyczne do edukacji prozdrowotnej,
- prowadzi upowszechnianie projektu w środowisku szkoły wraz z pozytywnym jego przekazaniem,
- prowadzi bieżące rozpoznawanie uczniów z niepowodzeniami szkolnymi, zagrożonych demoralizacją i o zaburzonych postawach w zachowaniu.

Samorząd szkolny i organizacje szkolne:

- uzupełniają i wzbogacają formy pracy profilaktycznej na zajęciach pozalekcyjnych.

Pielęgniarka:

- dostarcza materiały i środki dydaktyczne do edukacji prozdrowotnej,
- włącza tematykę uzależnień do edukacji uczniów i nauczycieli,
- organizuje pomoc szkole w realizacji tematyki zdrowotnej związanej z potrzebami rozwoju fizycznego i psychicznego uczniów.

Świetlica szkolna:

- wspiera wychowawców klas w ich działaniach kontynuując pracę profilaktyczną na zajęciach .

Biblioteka szkolna:

- wzbogaca i aktualizuje księgozbiór biblioteczny,
- rozpowszechnia literaturę tematyczną wśród nauczycieli, rodziców i młodzieży.

Pracownicy administracji i obsługi:

- dbają o bezpieczne warunki uczniów w szkole i w jej otoczeniu,
- ściśle współpracują z dyrekcją szkoły i nauczycielami w realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych.

WSPÓLPARTNERZY PROGRAMU

- Rodzice,
- Wydział Zdrowia Urzędu Miasta,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Oświata Zdrowotna Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- Sąd Rodzinny,
- Policja

ZADANIA DLA I ETAPU EDUKACYJNEGO

- Oparcie działań profilaktycznych na metodach aktywizujących, dostosowanych do możliwości dzieci (piosenki, gry zespołowe i dydaktyczne, zajęcia plastyczne, bajka, fabuła, drama – dzieci zawsze w roli pozytywnej).
- Promowanie zdrowia, prawidłowego żywienia i zdrowych nawyków.
- Kształtowanie umiejętności dostrzegania różnicy między pożywieniem, lekami, trucizną i środkami odurzającymi.
- Popularyzowanie wiedzy o szkodliwości środków odurzających.
- Dostarczanie informacji na temat sposobów unikania potencjalnie niebezpiecznych przedmiotów, substancji i osób.
- Wskazywanie możliwości szukania pomocy w trudnych sytuacjach u odpowiednich osób.
- Poznawanie zasad obowiązujących w domu i w szkole, a dotyczących środków odurzających (dlaczego należy ich przestrzegać).
- Przypominanie o konieczności informowania dorosłych o wszystkim, co zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci.
- Akceptowanie i rozumienie faktu, że każdy człowiek jest osobą niepowtarzalną i wartościową.
- Tworzenie więzi z rówieśnikami, opieka nad młodszymi i słabszymi.
- Stwarzanie sytuacji zmierzających do przekonania dziecka, że własny rozwój jest wielką przygodą i że najlepiej się ją przeżywa w poczuciu bezpieczeństwa, obecności bliskich, w pełni zdrowia i wolności od środków psychoaktywnych.

ZADANIA DLA II ETAPU EDUKACYJNEGO

- Rozwijanie osobistej odpowiedzialności.
- Przekazywanie informacji o skutkach zażywania środków psychoaktywnych.
- Wyjaśnianie znaczenia słowa „uzależnienie”. Zaznajamianie z instytucjami pomagającymi osobom uwikłanym w ten problem.
- Zapoznawanie z zasadami moralnymi i prawnymi obowiązującymi względem osób zażywających substancje psychoaktywne.
- Ukazywanie dobrych i złych stron reklamy.
- Ukazywanie problemów związanych z presją rówieśniczą i sposobów przeciwstawiania się jej.

ZADANIA DLA GIMNAZJUM

- Wskazywanie sposobów radzenia sobie z przeżywanymi lękami i trudnościami osobistymi.
- Poznawanie specyfiki oddziaływania substancji psychoaktywnych na fizjologię i psychikę człowieka.
- Wskazywanie na związek między używaniem substancji psychoaktywnych a innymi problemami pojawiającymi się w życiu młodego człowieka.
- Wdrażanie uczniów do odpowiedzialności za własne czyny.
- Poznawanie prawa i konsekwencji jego łamania.
- Poznawanie prawidłowych norm w dziedzinie zachowań społecznych.
- Rozwijanie pozytywnych aspektów własnego dojrzewania i rozwoju.

ZADANIA DLA SZKOŁY PRZYSPOSABIAJĄCEJ DO PRACY

- Wzmacnianie poczucia integracji z grupą oraz porozumiewania się z innymi ludźmi.
- Kształtowanie poczucia własnej wartości oraz pozytywnej samooceny.
- Kształtowanie umiejętności rozumienia swoich i cudzych uczuć.
- Wdrażanie do zdrowego trybu życia.
- Kształtowanie postaw asertywnych wobec uzależnień.
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO I PROFILAKTYCZNEGO.

Ewaluacja programu prowadzona będzie poprzez:

- śródroczną i końcoworoczną analizę pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- obserwacje,
- badania ankietowe wśród uczniów i rodziców,
- badania socjometryczne prowadzone przez wychowawców klas gimnazjalnych,

Program działań profilaktycznych na rok szkolny 2005/2006

Wstęp

Ze względu na pojawiające się w szkole przejawy agresji, uznaliśmy za konieczne, ukierunkowanie naszych działań profilaktycznych na zmniejszenie poziomu agresywności zachowań uczniów. Szczególną uwagę zwróciliśmy na spójność i jednolitość naszych działań. Mamy nadzieję, że pomogą one w tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju naszych wychowanków, będą sprzyjać okazywaniu pożądanых zachowań, wywołają potrzebną motywację.

